

Fjære Gjestgiveri og skyskaffersted.

Et utsnitt fra artikkel av Bj.Bjørnstad. Solum Historielags årsskrift 1952

Over Fjærestrand gikk det i gamle dager en meget livlig transitttrafikk, både folk og varer fra Skien og oppover Telemark og omvendt. Da Løveidkanalen blei åpna i 1861, blei det slutt med den trafikken. På Fjære var det gjennom lengere tid privilegert gjestgiveri og skyskaffersted. På slike gjestgiverier måtte det føres dagbok. Den hadde rubrikker med forskjellige spørsmål, noe i likhet med fremmedskjemaene som brukes på hotellene i dag. Jeg har vært så heldig å få tak i ei slik gammel dagbok fra Fjære. Den har vært i bruk fra 27. november 1832 og til 23. november 1846.

Boka har blant andre følgende rubrikker: De Reisendes Navn og Stand og Haandtering - Hvilken Datum ankommen og reist - Til hvilket sted - Hvor mange Heste eller Baade og Roersfolk - Pengeskyds eller Friskyds -. - Dessuten finnes rubrikker hvor de reisende kan «anmerke om de have noget at klage», og videre «Gjestgiverens, Skydsskafferens eller den Skydsendes Anmærkninger», og ellers hva øvrigheten har gjort i «Anledning de skeete Klager -».

De reisende skulle skrive i dagboka med «egen hånd».

Men skrivekunsten var jo ikke almen i de dage, så det ser ut som at det er den samme handa som har skrevet det meste. Skriften er ellers meget vanskelig å tyde, men så mye kan tydes at en kan se at det er atskillige kjente personer som har passert Fjære i tidsrommet 1832-1846. Ca. 3000 navn er innført i boka i disse 14 åra, men trafikken har nok vært atskillig større, for ofte er bare hovedpersonen i reisefølget innført. - Ofte står det slik: N. N. med kone, eller med familie, - eller med følge. Ellers viser boka at trafikken var størst fra april - mai og utover sommeren og høsten. Et navn som ofte forekommer i boka de første 3-4 åra, er foged Paludan. Han var foged her i distriktet på den tida. Ellers ser det ut som at lensmennene ofte var ute på reise. Den 23. januar 1833 paserer sorenskriver Wessel Fjære på vei til Bjørndalen. - Den 26. juli 1843 er dikteren og soknepresten Simon Olaus Wolf på Fjære. Han var prest i Saude fra 1840. Han skulle til Porsgrunn, og reiste sammen med cand. N. M. Aalholm. De var ellers ikke fornøid med forholdene på Fjære. Abraham Pedersen Klovholt var tilsagt og skulle møte for å skygge de to herrer, men han møtte ikke. Og han «haaber at Angjeldende vil blive ilagt den befalede Mulkt, som han ogsaa fuldkommen har fortjent ». - Samme måned har Fjære besøk av ingen ringere enn maleren Hans Fredrik Gude. Han var da professor i Tyskland, men besøkte Norge hver sommer. Sammen med ham var den tyske professor Tischendorff. De var på vei til «Holden». Det er ellers interessant å legge merke til at så mange malere besøker Telemark i disse åra. Den 19. juli 1844 treffer vi Adolf Tidemand og Emil Tidemand på vei til Skien.

Maleren J. Gørbitz fra Bergen kommer til Fjære den 26. juli 1844. Han skal videre til Galten. I dagboka har han ført følg.:

«Ved inkomsten hertil kl. 11 1/2 blev tilsagt Carl Hansen Sutervig og Jens Hansen

Bjerkøen at skydse, men de svarede Skydsskafferkarlen at de ikke hadde noget med at skydse. Efter dette svar maatte jeg for ikke at lide Ophold paa min højt fornødne Reise leie Skydsskaffer Hans Am. Hansens Husmand, der maatte gaa fra Slaatten, og hvorfor bemeldte Skydsskaffer paastaaer jeg Beløbet erstattet. Dette anmeldes til Forebyggelse for Fremtiden. 26. July 1844. J. Gørbitz.»

Våningshuset på Fjære der det er plassert og slik det framstår i vår tid.